

Brandweerkazerne Bergen

**Programma van Eisen
Bestuurlijk**

1 Inhoudsopgave

Inhoud

1	Inhoudsopgave	2
2	Inleiding	3
2.1	Algemeen.....	3
2.2	Historie besluiten.....	3
2.3	Visie Huisvesting	3
2.3.1	Zorgnorm	3
2.3.2	Identiteit en draagvlak	4
2.3.3	Toekomstvisie	4
2.3.4	Visie Bos en duinbrand bestrijding.....	5
2.3.5	Locatiekeuze.....	5
2.3.6	Doel bestuurlijk Programma van Eisen.....	6
3	Stedenbouwkundige randvoorwaarden	6
3.1	Situering	6
3.2	Het gebouw	6
3.3	Verkeerskundige ontsluiting	6
4	De organisatorische aspecten.....	7
4.1	Bedrijfsproces brandweer.....	7
4.2	Organisatie brandweer	7
4.3	Het uitrukproces	7
5	De benodigde ruimten	8
5.1	Algemeen.....	8
5.2	Ruimten brandweerkazerne.....	8
5.2.1	Voertuigenstalling.....	8
6	Overige ruimten	9
7	Buitenruimte	9
8	Berekening netto vloeroppervlak.....	10
8.1	Beganegrond.....	10
8.2	Verdieping.....	10
9	Bijlage 1 Bestemmingsplan.....	11

2 Inleiding

2.1 Algemeen

In het Programma van Eisen (PvE) voor de nieuw te bouwen brandweerkazerne te Bergen zijn de organisatorische aspecten en de wensen en eisen met betrekking tot de benodigde ruimte omschreven.

2.2 Historie besluiten

Hieronder wordt een korte uiteenzetting van de recente genomen bestuurlijke besluiten. Voor een overzicht van de besluiten in de afgelopen 13 jaar wordt verwezen naar bijlage 1.

- **11 januari 2009;**
  - kennis te nemen van het haalbaarheidsonderzoek door BRTA Architecten over twee mogelijke locaties voor een brandweerkazerne.
  - de raad te informeren via bijgaande memo over de laatste stand van zaken rondom de bouw van een brandweerkazerne in Bergen

- **25 Mei 2010;**

motie van de raad; in deze motie wordt het college opgedragen onderzoek te doen naar de mogelijkheden om de brandweerkazerne te realiseren op o.a. de locatie Elkshove.

- **11 februari 2011;**

antwoord Veiligheidsregio op gestelde vragen;

  - op basis van de risico-analyse is een brandweerkazerne in centrum van Bergen nodig.
  - Elkshove is voor nu en in de toekomst een geschikte locatie voor de brandweerkazerne van Bergen

- **12 mei 2011 Raadsbesluit;**
  - Elkshove aan te wijzen als de meest geschikte lokatie voor de bouw van een nieuwe brandweerkazerne in de kern Bergen.
  - Het college opdracht te geven alternatieven voor een tijdelijke kazerne of stalling voor de brandweervoertuigen van de kazerne in de kern Bergen uit te werken, omdat de huidige kazerne aan de Karel de Grotelaan in verband met de planvorming rond Mooi Bergen moet worden gesloopt en de nieuwbouw van de kazerne op Elkshove nog niet gereed is.

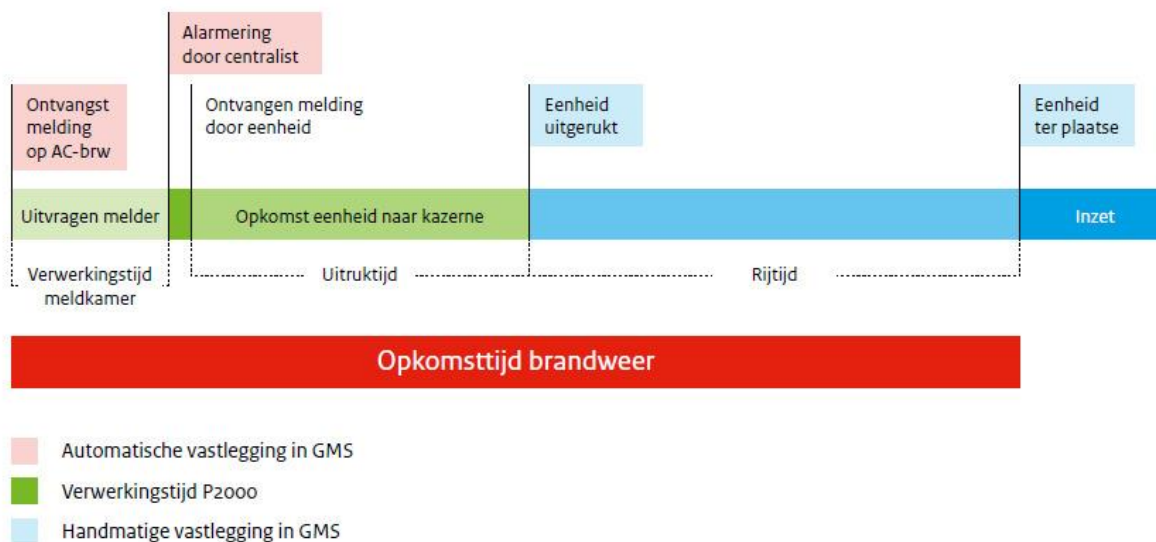
2.3 Visie Huisvesting

2.3.1 Zornorm

Brandweer Bergen moet voldoen aan het regionale dekkingsplan. Dit houdt in dat de 1ste lijns voertuigen binnen acht minuten na alarmering ter plaatse zijn op het brandadres. De omvang van de repressieve organisatie en dus de locatie van de brandweerkazernes wordt vooral bepaald door deze eis. Deze tijd noemt men de opkomsttijd.

De opkomsttijd is de tijd die verloopt tussen het overgaan van de telefoon op de meldkamer en de 'ter plaatse' melding van het brandweervoertuig (het moment van aankomst bij het brandadres) De opkomsttijd bestaat uit ;

De verwerkingstijd (ca. 1 min.) van de meldkamer (opnemen telefoon, verwerking in computer, alarmeren blusgroep) plus de uitruktijd (gem. 4,5 min.) van de brandweerpost (vrijwilligers naar de kazerne komen, pak aantrekken, voertuig starten) plus de rijtijd van de brandweerpost naar het brandadres. Dit ziet er schematisch als volgt uit:

2.3.2 Identiteit en draagvlak

De gemeente Bergen heeft een inwonertal van ca. 31.000 inwoners met een oppervlakte van de gemeente van 119,83 km² en een woningvoorraad van ca. 14.000 woningen. De gemeente heeft diverse woonkernen. De belangrijkste woonkernen met aantal woningen zijn:

- Bergen 5.461
- Bergen aan Zee 357
- Schoorl 2.155
- Groet 655
- Egmond aan Zee 2.282
- Egmond aan den Hoef 1.271
- Egmond-Binnen 1.026

Gezien deze infrastructuur van de gemeente Bergen, met relatief onderling lange afstanden tussen de woonkernen en een sterke vrijwillige brandweertaditie is het aan te raden om de visie op de organisatie door middel van huisvesting te laten versterken. Dat wil zeggen dat de woonkernen Bergen, Egmond aan Zee en Schoorl, zolang er een vrijwillige Brandweer bestaat een kazerne moeten hebben.

Ten behoeve van de versterking van de vrijwillige cultuur is het van belang om de volgende ruimten in deze kazernes te realiseren:

- een kantine
- ruimte voor de jeugdbrandweer
- ruimte voor antiek materieel

Ten behoeve van de taken voor de vrijwillige brandweer van Bergen is het van belang om de volgende ruimten in deze kazernes te realiseren:

- stalling voertuigen
- magazijn en kleine werkplaats
- kantoorruimte
- vergaderruimte.

2.3.3 Toekomstvisie

Van de 65 kazernes in de veiligheidsregio wordt de kazerne in Bergen in het dekkingsplan beoordeeld als **groot** belang. Hiermee staat hij in de top tien van belangrijkste kazernes van de regio.

In juli 2013 is dit visie document bestudeerd door de regionale “*deelprojectgroep werkwijze operationele organisatie*”. Deze projectgroep is belast met het vraagstuk hoe de brandweer er op 1-1-2015 en hoe de brandweer er op 1-1-2020 moet uitzien.

Hierbij is de hele gemeente in ogenschouw genomen en de toekomstige ontwikkelingen met betrekking tot bosbrandbestrijding meegenomen. Dit houdt in dat ze over de hele gemeente de benodigde stallingsplaatsen hebben besproken. Op basis van dit onderzoek hebben zij geconcludeerd dat de nieuwe kazerne van Bergen over minimaal 3 stallingsplaatsen voor de uitruk moet beschikken.

Door diverse maatschappelijke ontwikkelingen staat het uitrukken binnen 8 minuten enorm onder druk en verandert de Brandweer in een hoog tempo. Het schetsen van alle mogelijke ontwikkelingen zou dan ook te ver gaan. Belangrijker is welke zaken voor de toekomst onveranderd blijven, zodat een investering in een nieuwe Brandweerkazerne verantwoord is. Daarnaast is het goed om een aantal mogelijke ontwikkelingen te schetsen, zodat de nieuwe brandweerkazerne ook aan toekomstige eisen voldoet.

De basistaak van de kazerne in Bergen blijft het blussen van branden. Om te kunnen voldoen aan de opkomsttijden is de kazerne in Bergen noodzakelijk. Voor het behoud van de vrijwilligheid en maximale flexibiliteit voor oplossingen in de toekomst is het belangrijk om de mogelijkheid open te houden dat er op de kazerne gewerkt kan worden achter computers.

2.3.4 Visie Bos en duinbrand bestrijding

Op 5 juli 2013 heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio het dekkingsplan vastgesteld. Hierbij is aangegeven dat de Veiligheidsregio instaat moet zijn om zelf grote bos en duinbranden te bestrijden. Hiervoor worden er nu regionaal 6 specialistische tankautospuiten aangeschaft. Deze voertuigen worden speciaal uitgevoerd voor bosbrandbestrijding, waarbij rijdend vanuit het dak geblust kan worden. Dit zijn dus andere voertuigen dan onze combivoertuigen die zowel voor woningbranden geschikt zijn en ook inzetbaar in de duinen. Echter deze voertuigen kunnen niet rijdend blussen. Voor een goede spreiding in de Regio en om binnen 15 minuten na melding ter plaatse te zijn worden deze voertuigen geplaatst in de volgende kazernes:

- Texel, Den Burg
- Den Helder, centrum
- Schagen, Callantssoog
- Bergen, Schoorl
- **Bergen, Bergen centrum**
- Castricum, Castricum

2.3.5 Locatiekeuze

De afgelopen jaren zijn er diverse onderzoeken geweest naar mogelijke locaties. Bij elke locatie wordt er naar 17 criteria gekeken. In veel gevallen valt een locatie af, omdat er op meerdere criteria zeer negatief wordt gescoord. In de bijlage is een samenvatting gegeven van het laatste onderzoek wat door het bestuur is vastgesteld. Hierna zijn nog een aantal keer door het management gekeken naar mogelijke locaties. De locatie Elkshove scoort op alle criteria goed tot zeer goed. Alleen het criteria planschade risico is moeilijk te beoordelen, echter deze is zeker niet negatiever t.o.v. andere vergeleken locaties. De criteria zijn:

- Stedenbouwkundig/Planologisch
  - 2.1 *Belevingswaarde;*
  - 2.2 *Toekomstvisie;*
  - 2.3 *Geldend bestemmingsplan;*
  - 2.4 *Kansen.*
- Brandweervisie
  - 3.1 *Zorgnorm;*
  - 3.2 *Identiteit/draagvlak brandweerorganisatie;*
  - 3.3 *Toekomstvisie;*
  - 3.4 *Overige gebruikers.*
- Milieu aspecten
  - 4.1 *Omgevingsbelasting;*

- 4.2 *Bodemonderzoek*
- 4.3 *Millieuonderzoek*
- 4.4 *Waardering van verandering.*
- Financiën
  - 5.1 *Bouw- en eventuele sloopkosten;*
  - 5.2 *Opbrengsten;*
  - 5.3 *Tijdelijke voorzieningen;*
  - 5.4 *Vertragingsschade.;*
  - 5.5 *Planschade risico.*

2.3.6 Doel bestuurlijk Programma van Eisen

De besluitvorming over de bouw van een nieuwe brandweerkazerne in 2013 is lastig. Er zijn diverse ontwikkelingen gaande. Zo gaat de lokale brandweer regionaliseren en zijn er wijzigingen in het BTW compensatiefonds. Het voorstel is dan ook om besluitvorming in twee fasen te realiseren. In de eerste fase gaat het om duidelijkheid over de locatie op basis van een conceptontwerp en in de tweede fase gaat het om het vaststellen van de begroting op basis van een definitief ontwerp.

Het bestuurlijk PvE voor de 1^e fase voldoet dan ook aan de volgende eisen:

- vaststellen van de ruimtelijke eisen die aan het gebouw worden gesteld;
- basis en uitgangspunt voor het te maken ontwerp;
- toetsingskader voor vervolgfases voorbereidingstraject;

3 Stedenbouwkundige randvoorwaarden

3.1 Situering

Het perceel waarop de kazerne gepland is valt in het kader van het bestemmingsplan Bergen Zuid onder de bestemming Maatschappelijk. Voor de maatschappelijke voorzieningen wordt een "ruime" regeling opgenomen, gelet op toekomstig flexibel gebruik. Dit wil zeggen dat binnen de bestemming Maatschappelijk diverse maatschappelijke voorzieningen gevestigd kunnen worden. Rekening houdend met deze bepalingen en de opgenomen bouw- en goothoogte, is een andere invulling bij bijvoorbeeld herstructurering mogelijk, zonder dat een ontheffing of wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk is. De maximale bouw-/goothoogte is 6 meter. Zie bijlage 1

3.2 Het gebouw

De nieuwe brandweerkazerne moet operationeel zijn op het moment dat de huidige locatie moet worden verlaten in verband met de ontwikkeling van het project Mooi Bergen. De verwachting is dat dit halverwege 2015 gerealiseerd wordt.

Het gebouw bestaat voor een deel uit 1 laag met een hoogte van 4.5 meter en voor een deel uit twee bouwlagen met een hoogte van max 6 meter, cf het bestemmingsplan. In bouwlaag 1 zijn de uitrukhal en daaraan gekoppelde ruimten gepositioneerd. In de 2e bouwlaag zijn de kantine, kantoor en vergaderruimte gepland.

3.3 Verkeerskundige ontsluiting

Met het oog op de verkeerskundige ontsluiting dient men in het ontwerp rekening te houden met de volgende uitgangspunten:

Er komt één uitrit voor de uitruk aan de Koninginneweg.

De uitrit voor de uitruk aan de straatkant heeft minimaal dezelfde afmeting als de uitrukhal;

4 De organisatorische aspecten

4.1 Bedrijfsproces brandweer

Voor het goed functioneren van de brandweerkazerne is een veilige en logische (logistieke) routing van essentieel belang. Daarbij mogen de voertuigen en personen op geen enkele wijze gehinderd worden bij een uitruk. Binnen de brandweerkazerne is een duidelijk onderscheid tussen vuile en schone stromen die op een praktische wijze uit elkaar moeten worden gehouden. De diverse stromen binnen het gebouw dienen dan ook volgens een logisch principe te verlopen. In de navolgende paragrafen wordt in het kort de werkzaamheden van de brandweer omschreven.

4.2 Organisatie brandweer

Het brandweerkorps van de locatie Bergen gemeente betreft een vrijwillige organisatie bestaande uit 32 vrijwilligers. Om een uitruk binnen de door de Wet op de Veiligheidsregio's gestelde norm te realiseren is deze bezetting noodzakelijk

4.3 Het uitrukproces

De vrijwilligers die in geval van een calamiteit worden opgeroepen, komen na een melding zo spoedig mogelijk naar de brandweerkazerne, waar vrije parkeerplaatsen moeten zijn en de gereed hangende kleding wordt aangetrokken en wordt uitgerukt met het gereedstaande voertuig. De uitlaten van de voertuigen zijn daarbij gekoppeld aan een afzuigsysteem om uitlaatgassen in de stallingruimte te voorkomen. De voertuigen worden daarvan automatisch ontkoppeld bij het weggrijden. De ontsluiting via een verkeerslichtinstallatie zorgt ervoor dat zonder gebruik van sirenes men veilig op de Koningineweg kan komen. Het verdere reguliere proces van de uitruk, de terugkeer van mensen en materieel en het weer gereedmaken voor de volgende uitruk is waar het accent op ligt binnen de organisatie van de brandweer. Alle overige (ondersteunende) werkzaamheden zijn zo georganiseerd dat ze bijdragen aan een optimaal verloop van de uitrukcyclus, waarbij het zwaartepunt nadrukkelijk ligt op logische loop-en rijroutes, zodat de uitruk efficiënt en veilig verloopt. Na een uitruk komen de voertuigen en medewerkers terug op de brandweerkazerne. Vuile en/of natte pakken, maar ook schoenen en klein materieel, kunnen in een separate droogruimte worden gereinigd en te drogen worden opgehangen. De uitrukploeg kan zich douchen in de voor dames en heren gescheiden doucheruimten.

5 De benodigde ruimten

5.1 Algemeen

De belangrijkste eigenschap van de brandweerkazerne is een logische, vloeiende en vanzelfsprekende logistiek. Het hieruit volgende resultaat dient een gecontroleerde stroom van mens en materieel te zijn. Alle ruimten dienen het werkproces logisch te ondersteunen, waarbij een optimale positionering ten opzichte van elkaar van essentieel belang is. In de navolgende paragrafen staan de belangrijkste ruimten met hun functies genoemd en omschreven. In de ruimtestaat staan de primaire ruimten vermeld met een opgave van het benodigde vloeroppervlak.

5.2 Ruimten brandweerkazerne

5.2.1 Voertuigenstalling

De voertuigenstalling, die plaats moet bieden aan drie voertuigen, is een zeer belangrijk onderdeel van de brandweerkazerne. Een groot deel van de andere ruimten heeft in meer of mindere mate een directe relatie met deze ruimte. De indeling moet zodanig zijn dat voertuigen elkaar niet in de weg staan en dat ze afzonderlijk van elkaar naar binnen en naar buiten gereden kunnen worden. Rondom de voertuigen moet voldoende ruimte beschikbaar zijn om op een efficiënte manier te kunnen uitrukken. De volgende voertuigen worden in de kazerne gestald.

Tankautospuiter voor de reguliere brandbestrijding en hulpverlening

Verkenningvoertuig voor bos en duinbranden

Bosbrandbestrijdingsvoertuig;

Dit voertuig wordt aangeschaft door de Veiligheidsregio. Momenteel is een regionale werkgroep bezig met het opstellen van een p.v.e en het doorlopen van een Europese aanbestedingsprocedure. Het voertuig wordt eind 2015 verwacht.

6 Overige ruimten

In het gebouw komt een apart af te sluiten kantoorruimte met vier werkplekken. Deze werkplekken zijn flex-werkplekken en bedoeld om repressief beroepspersoneel de gelegenheid te bieden om kantoorwerkzaamheden te doen. Tevens worden in het gebouw vergaderruimte bevelvoerders/algemeen, kopieer-en printerruimte en een kantine opgenomen.

7 Buitenruimte

Op het buitenterrein van de brandweerkazerne wordt al het materieel regelmatig uitgesteld en getest en worden routinematige oefeningen gedaan met specifiek materieel, zoals tankautospuiten. Ook wordt met specifiek klein materieel geoefend, bijvoorbeeld in het redden van mensen uit wrakken. Deze zaken moeten op het terrein kunnen plaatsvinden zonder dat hinder ontstaat voor de uitruk van gereedstaande voertuigen en zonder dat er gevaar ontstaat voor burgers. Het is daarom noodzakelijk dat het terrein aan de achterzijde van het bebouw via een doorgang aan een van de zijden van het gebouw toegankelijk is. Het terrein van de brandweer -voorzien van klinkerbestrating -dient derhalve goed en deugdelijk te worden afgesloten/afgeschermd. Op het terrein zijn de volgende functies te vinden: parkeerplaatsen, scooter/motor/fietsenstalling, brandkraan en wrakkenopslagplaat. Voor de realisering van het gebouw, met daaromheen ruimte voor de hieronder genoemde zaken, is een terrein met een oppervlakte van ca. 1500 m² noodzakelijk.

8 Berekening netto vloeroppervlak

Uitgaande van een kazerne met drie deuren en de daaraan gerelateerde ruimten is minimaal 451 m2 netto oppervlak benodigd is. In de eerder verschenen rapporten van externe bureaus worden de volgende bruto oppervlakken genoemd.

- Bureau DAAD van 20 juni 2010 559 m2
- Bureau BBN van 7 juni 2012 579 m2
- Bureau Twijnstra van 18 april 2013 505 m2

Het definitieve ontwerp zal dan ook een gebouw zijn die overeenkomt met de genoemde m2 uit de verschenen rapporten en dus minder zijn dan 600m2.

8.1 Beganegrond

Omschrijving	aantal	lengte	breedte	BVO
Blusvoertuig TS 4234	1	10	4,5	45,00
Bosbrandbestrijdingsvoertuig	1	10	4,5	45,00
Verkenningvoertuig PM 4282	1	6	4	24,00
Kleedruimte bluskleding	32	1,5	1	48,00
Historisch voertuig	1	4	3	12,00
Totaal uitrukhal				174.00
Toilet heren (1 wandcloset/ 1 unior)	2			3,00
Toilet dames (1 wandcloset)	1			2,00
Douche heren met wastrog voor het handen wassen	2			8,00
Douche dames	1			4,00
Uitrukhal gekoppelde ruimten	1			28,00
Was en installatieruimte	1			15,00
Verbindingsruimte/trappenhuis/gangen				38.00
Totaal overige ruimte				98.00
subtotaal bruto oppervlakte begane grond				272.00

8.2 Verdieping

Omschrijving	aantal	lengte	breedte	BVO
Kantoor met vier werkplekken	1	5.00	6.00	30,00
Bevelvoerders kantoor/vergaderruimte	1	3.00	5.00	15,00
Kopieer en printer ruimte/opslag	1	2.00	2.00	4,00
Kantine met bar	1			70,00
Keuken	1			8,00
Toilet heren (1 wandcloset/ 1 unior)	1			3,00
Toilet dames	1			2,00
Schoonmaakkast WNK	1			2,00
Verbindingsruimte/trappenhuis/gangen				45.00
Totaal verdieping				179.00

Totale oppervlakte kazerne				
Totaal begane grond				272.00
Totaal verdieping				179.00
Totale oppervlakte				451.00

9 Bijlage 1 Bestemmingsplan

